

तीर्थ प्राणोत्पन्नमिति नितरां तदवासिकेतोः KAURAP. 42. — 4) *besonders, vorzüglich, in hohem Grade*: नितरां तांश्चालत्तयडुत्सुकान् R. 3, 1, 2. भवति नितरां (vgl. 126, 13, wo st. dessen सुतरां steht) स्फीताः सुतेत्रे कण्टकदुमाः MBh. 140, 4. ÇAK. 63, 17, v. l. für सुतराम् तुदति चेतो नितरां प्रवासिनाम् R. 2, 4. AMAR. 10. ब्राह्मणो नितरां गुरुः Bhāg. P. 4, 7, 48. 19, 36. दुर्भगा वत लोको ऽयं यद्वो नितरामपि 3, 2, 8. 23, 7. 4, 2, 23. 6, 9. 38. BRAHMA-P. in LA. 58, 20. PAKṢAT. I, 117. RĪGĀ-TAR. 4, 581. स च पालयन्निखिलमेव जगन्नितरामनाथमवति नित्यः Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 7, 10, Cl. 35, 12, Cl. 49. *ausdrücklich* KULL. zu M. 8, 55.

नितल (1. नि + तल) n. eine best. Hölle ÇABDAR. im ÇKDR. ĀRṢ. UP. in Ind. St. 2, 178. VP. 204.

नितान् (von तन् mit नि) m. 1) ein nach unten gehender Trieb (der Pflanze) AV. 6, 139, 1. — 2) N. pr. eines Mannes mit dem patr. Māruta KĀTJ. 23, 10.

नितान्त s. u. तम् mit नि.

नितान्तवृत्तीय adj. von नितान्त-श्रवत् überaus baumarm gaṇa उत्करादि zu P. 4, 2, 90. नितान्तवृत्त und नितान्तवृत्तीय nach der v. l.

नितित्ति (von तिञ् mit नि) f. Hast: नितित्ति (instr. adv.) यो वारुणमन्त्रमिति वायुर्न राक्षस्यैत्येकम् RV. 6, 4, 5. SĀJ. fasst das Wort als 3. sg. von तिञ्.

नितोद् (von तुद् mit नि) m. Einstich, Loch KĀTJ. ÇR. 16, 8, 8, 9.

नितोदिन् (wie eben) adj. stechend, bohrend: श्रुतास् इन्द्रुशिनौ नितोदिनः RV. 10, 34, 7. शाङ्कुर AV. 7, 90, 3. 95, 8.

नितोशन (von 1. तुष् mit नि) adj. träufelnd, spendend; m. Spender: नितोशनं वर्षमं चर्षणीनाम् RV. 6, 1, 8. ता मे श्रष्ट्यानां कुरीणां नितोशना 8, 23, 23. श्रसमाति नितोशनं वेषं निययिन् रथम् 10, 60, 2. वे वायवं इन्द्रमार्दनास् श्रदेवासो नितोशनसो श्रयः 7, 92, 4.

नित्य (von 1. नि) P. 4, 2, 104, VĀRTT. 3. 1) adj. f. श्रौ a) *eigen* (Gegens. श्रूणा) Nir. 3, 2. सनु RV. 1, 66, 1. लोक 2, 2, 11. 7, 88, 6. पति 1, 71, 1. सदन 148, 3. क्षिन्त्यश्चमरणं न नित्यम् 3, 53, 24. 5, 85, 7. नित्यस्य रूपः पतयः स्यात् 7, 4, 7. — b) *stetig, immerwährend, ununterbrochen; durchgängig, ewig* P. 4, 2, 104, VĀRTT. 3. AK. 1, 1, 1, 61. 3, 2, 22. 3, 4, 2, 34. TRIK. 3, 3, 314. H. 1453. 1471. H. an. 2, 370. MED. J. 33. HALĀJ. 1, 125. ज्ञानमेव ज्ञानतीर्तित्य श्रा श्ये RV. 1, 140, 7. 141, 2. यं वर्धयति पुष्टयश्च नित्याः 2, 27, 12. 4, 4, 7. श्राक्ष्वनानि 7, 1, 17. 8, 31, 5. वाचा नित्येषा 64, 6. नित्यो दत्तिष्णमिः KĀTJ. ÇR. 4, 13, 4. नित्योदक 20, 4, 14. नित्योदकिन् ÇĀKṢH. ÇR. 4, 11. वृत्ति M. 2, 206. अनध्याय 4, 107. नित्यकालम् 2, 58, 73. दमो दानं तमा बुद्धिर्हृत्तिस्तेज उत्तमम् । नित्यान्यासम्महासत्ते शासनौ MBh. 1, 3969. 12, 162. Bhāg. P. 1, 16, 30. अनित्ये नित्यबुद्धयः 8, 18, 41. यस्मिन्नित्ये तते तसौ दृढे जगिव तिष्ठति MBh. 12, 1610. तस्मिन्सदसि नित्यास्तु व्यासशिष्याः 14, 2640. नित्योत्सवसमाज्ञाया R. 1, 5, 14. BHARTY. 2, 39. यदि नित्यमनित्येन — लभ्येत Hit. I, 42. ÇVETĀÇV. UP. 6, 13. M. 1, 11. KAP. 1, 12. ĠAIM. 1, 18. Suçr. 1, 312, 9. 11. Häufig als letztes Glied eines comp. ununterbrochen sich an einem Ort aufhaltend, — in Etwas verharrend: श्रण्य° MBh. 1, 4475. वन° 3, 10430. 14, 1274. ज्ञान्वीतीर° 13, 4915. धर्म° 1, 2334. 4148. 14, 74. HARIV. 7176. R. 2, 37, 19. 58, 15. ध्यान° MBh. 3, 15486. सत्य° 13, 1563. शस्त्र° 1, 4029. अध्यात्म° Bhāg. 13, 5. यज्ञाध्ययन° R. 1, 6, 14. श्रादान° M. 11, 15. धर्मनित्या पाण्डव ते वि IV. Theil.

चेष्टा MBh. 3, 767. नित्यम् adv. stets, ununterbrochen, beständig, immer gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 37. HALĀJ. 4, 13. तं त्वा दम् श्रा नित्यमिदम् RV. 1, 73, 4. KĀTJ. ÇR. 3, 2, 10. 6, 11. 9, 13, 31. M. 1, 108. 2, 1. INDR. 5, 61. Hip. 4, 10. BRAHMAN. 3, 6. N. 6, 9. 7, 2. R. 1, 1, 26. 6, 18. Hit. 4, 12. नित्यमोगिता Hit. Pr. 18. mit einem partic. praet. pass. componirt; Accent eines solchen comp. P. 6, 2, 61. नित्यधृत ÇĀKṢH. ÇR. 2, 17, 6. नित्यानुकृतिः ĀÇV. ÇR. 1, 9. युक्त M. 3, 75. 6, 8. 9, 326. °प्रमुदित SUND. 1, 31. °शङ्कित Spr. 435. °ज्ञात Bhāg. 2, 26. °मुक्तव KAP. 1, 168. — °संन्यासिन् Bhāg. 3, 3. °स्नायिन् Hit. 19, 1. न नित्यम् nicht immer M. 4, 204. niemals TAITT. PRĀT. 1, 4. 2, 4. M. 1, 104. 3, 71. 4, 126. 5, 169. 8, 185. नित्यमनादाता niemals nehmend 6, 8. — c) *ständig, nothwendig, wesentlich, zur Sache gehörig, unumgänglich* (Gegens. काम्य, नैमित्तिक u. s. w.): नित्ये संयाश्ये ÇAT. Br. 13, 4, 2, 13. 5, 4, 9. ÇĀKṢH. ÇR. 9, 20, 12. 13, 10, 6. ÇĀKṢH. Br. 23, 4. LĀTJ. 1, 2, 14. 4, 6, 8. 8, 7. 10. ĀÇV. ÇR. 9, 1. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 37, 21. 39, 3. 338, 15. °व्रत GONH. 3, 2, 42. ÇĀKṢH. GRHJ. 2, 6. कर्मन्, क्रिया, कृत्य M. 11, 203. AK. 2, 7, 48. RĪGĀ-TAR. 1, 125. Bhāg. P. 7, 13, 11. MĀRK. P. 16, 41. 30, 1. fgg. 24. fg. 34, 60. °यात्रा Verz. d. B. H. No. 1235. 1236. °होमादिविधि 1063. °दान 1022. °दानादिपद्धति MACK. Coll. I, 32. नित्याभिषेकविधि 139. द्वयोर्विभाषयोर्मध्ये विधिर्नित्यः VOP. 2, 5. समास ein nothwendiges Compositum, ein Compositum, welches nicht aufgelöst werden kann, ohne dass die Bedeutung zerfiel, P. 6, 1, 169. Schol. zu P. 2, 1, 3. प्रत्यय-° Suffix PAT. zu P. 5, 4, 7. vom स्वरित so v. a. ज्ञात्य der primäre im Gegens. zum begleitenden, secundären TS. PRĀT. 2, 8. Einl. zu Nir. LXIII. — 2) m. das Meer RĪGĀ. im ÇKDR. — 3) f. श्रौ a) Bein. der Durgā, ÇABDAR. im ÇKDR. BRAHMAVAIV. P. in Verz. d. Oxf. H. 23, a (54). — b) Bez. einer Çakti TANTRAS. im ÇKDR. — c) Bein. der Göttin Manasā ÇABDAR. — Vgl. श्र°, श्रात्म°, तपो°.

नित्यगति (नि° + ग°) adj. in beständiger Bewegung seiend: वायु MBh. 7, 1855. m. Wind, der Gott des Windes H. 1106. °श्रग्भिः VARĀH. BRH. S. 47, 77.

नित्यता (von नित्य) f. 1) *Beständigkeit, stetes Verharren* Bhāg. 101. धर्म° (eig. nom. abstr. von धर्मनित्य) MBh. 3, 12531. मैयनु° stets wiederholter Beischlaf Suçr. 1, 336, 8. — 2) *Nothwendigkeit* (einer Handlung) MĀRK. P. 30, 25.

नित्यत्व (wie eben) n. 1) *das Sichgleichbleiben, Beständigkeit; ewige Dauer* KĀTJ. ÇR. 1, 8, 18. Suçr. 1, 147, 5. Bhāg. P. 3, 27, 17. 7, 3, 10. सदा सना च नित्यत्वे HALĀJ. 5, 101. अध्यात्मज्ञान° das ununterbrochene Verharren in (eig. nom. abstr. von अध्यात्मज्ञाननित्य) Bhāg. 13, 11. — 2) *Nothwendigkeit, Unumgänglichkeit* KĀTJ. ÇR. 4, 2, 29. 5, 3, 5. 25, 8, 21. PAT. zu P. 1, 2, 6.

नित्यदा (wie eben) adv. gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 37. stets, beständig INDR. 1, 29. MBh. 1, 389. 4837. 14, 106. 15, 782. Bhāg. P. 4, 8, 42.

नित्यनाथसिद्ध (नि° + नाथ - सि°) m. N. pr. eines Autors Verz. d. B. H. No. 963.

नित्यपरिवृत्त (नि° + प°) m. N. pr. eines Buddha LoL de la b. l. 113. नित्यपूजायस्त्र (नि° - पू° + य°) n. Bez. einer Art von Amulet TANTRASĀRA in Verz. d. Oxf. H. 98, b, 1 v. u.

नित्यभाव (नि° + भाव) m. Ewigkeit Suçr. 1, 249, 10.